

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Методи і моделі прийняття оптимізаційних рішень в обліку, контролі та оподаткуванні

спеціальність	D1 облік і оподаткування	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	облік, аудит і податковий консалтинг	факультет	економічних відносин та фінансів
освітній рівень	другий (магістерський)	кафедра	обліку, аудиту та оподаткування

ВИКЛАДАЧ

Луценко Олена Анатоліївна

Вища освіта – спеціальність статистика
 Науковий ступінь - кандидат економічних наук 08.00.04 Економіка та управління підприємствами за видами діяльності
 Вчене звання - доцент кафедри обліку, аудиту та оподаткування
 Досвід роботи – більше 20 років
 Показники професійної активності з тематики курсу:

- авторка методичних розробок;
- співавторка тематичних публікацій;
- учасниця наукових і методичних конференцій.
- член Федерації аудиторів, бухгалтерів і фінансистів АПК України.

телефон	0508531542	електронна пошта	l.a.lytsenko@gmail.com	дистанційна підтримка	Moodle
---------	------------	------------------	------------------------	-----------------------	--------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	озброїти здобувачі вищої освіти необхідними теоретичними знаннями та практичними навиками в галузі розробки та прийняття управлінських рішень; вибір та визначення умов, факторів та методів прийняття раціональних рішень; засвоєння методології
------	---

	визначення ефективності рішень, що приймаються; розуміння та вірне застосування принципів процесу прийняття рішень на найближчу та далеку перспективу, регулювання та контролювання механізму прийняття управлінських рішень.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	знати теоретико-методологічні засади розробки управлінських рішень, методи і моделі прийняття управлінських рішень для окремих напрямів діяльності підприємства; вміти визначити проблему, обрати математичну модель і відповідний математичний метод, сформулювати склад та зміст інформаційної бази, склад процедур автоматизованої обробки даних, розробити алгоритм розв'язання на ПЕОМ задач управління з використанням систем пакетів прикладних програм, проаналізувати отримані результати. застосовувати найбільш сучасні й ефективні пакети прикладних програм для проведення необхідних розрахунків і прийняття ефективних управлінських рішень.
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 16 годин лекції, 14 годин практичні; підсумковий контроль – диференційований залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	вільне зарахування

ДОПОВНЮЄ СТАНДАРТ ОСВІТИ І ОСВІТНЮ ПРОГРАМУ

Компетенції	<p>ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК4. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел</p> <p>СК1. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.</p> <p>СК5. Здатність застосовувати методи і методики аналітичного забезпечення сучасних систем менеджменту з урахуванням стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності, ризику та/або асиметричності інформації.</p> <p>СК9. Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.</p> <p>СК10. Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування.</p>	Програмні результати навчання	<p>ПРН 1. Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління.</p> <p>ПРН 5. Володіти інноваційними технологіями, обґрунтовувати вибір та пояснювати застосування нової методики підготовки і надання облікової інформації для потреб управління суб'єктом господарювання.</p> <p>ПРН14. Обґрунтовувати вибір і порядок застосування управлінських інформаційних технологій для обліку, аналізу, аудиту та оподаткування в системі прийняття управлінських рішень з метою їх оптимізації.</p>
-------------	--	-------------------------------	---

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Розділ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В ОБЛІКУ, КОНТРОЛІ І ОПОДАТКУВАННІ

Лекція 1.	Теоретичні аспекти прийняття управлінських рішень	ПЗ 1	Об'єкт, предмет і задачі курсу. Принципи управління як основа управлінських рішень. Сутність управлінського рішення. Вимоги до управлінських рішень. Види управлінських рішень. Методологія підготовки управлінського рішення. Характеристика етапів ухвалення і виконання рішень. Виявлення і вивчення альтернатив управлінських рішень. Форми розробки і реалізації управлінських рішень.	Самостійна робота	Рішення у процесі управління. Сутність управлінського рішення. Модель процесу підготовки та прийняття рішення. Фактори ефективної реалізації процесу управління
Лекція 2.	Методичні аспекти прийняття управлінських рішень	ПЗ 2	Системний та програмно-цільовий підхід до розробки й ухвалення управлінських рішень. Системний аналіз в прийнятті управлінських рішень. Методологічні прийоми системного аналізу при розв'язанні управлінських проблем. Програмно-цільове управління, його сутність і характеристика.		Управлінські рішення як ланка технології управління. Технологія і організація процесу розробки рішень. Контроль використання управлінських рішень.
Лекція 3.	Системний та програмно-цільовий підхід до розробки і ухвалення управлінських рішень	ПЗ 3	Інформаційні системи як основа інформаційної підтримки автоматизації процесів прийняття управлінських рішень. Класифікація інформаційних систем. Інформаційні системи підтримки прийняття управлінських рішень. Функціональні можливості комп'ютерних програм для аналізу господарської діяльності.		Системний аналіз управлінських проблем. Класифікація управлінських рішень Параметри і умови забезпечення якості та ефективності управлінських рішень. Забезпечення порівняння альтернативних варіантів управлінських рішень. Урахування фактору ризику і невизначеності при прийнятті управлінського рішення
Лекція 4.	Інформаційна підтримка прийняття управлінських рішень	ПЗ 4	Моделі та методи розробки і прийняття управлінських рішень. Методи оптимізації рішень. Графічні моделі і форми їх подання. Експертні методи розробки управлінських рішень. Логічні формалізовані методи прийняття рішень. Метод сценарного планування. SWOT – аналіз. Методи детермінованого та стохастичного факторного аналізу та їх роль і використання у процесі прийняття		Інформаційне забезпечення процесу управління. Класифікація інформаційних систем. Інформаційні системи підтримки прийняття управлінських рішень. Функціональні можливості комп'ютерних програм для аналізу господарської діяльності.

Розділ 2. МОДЕЛІ І МЕТОДИ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В ОБЛІКУ, КОНТРОЛІ І ОПОДАТКУВАННІ

Лекція 5.	Методичний інструментарій моделювання облікового забезпечення прийняття управлінських рішень	ПЗ 4	Моделі та методи розробки і прийняття управлінських рішень. Методи оптимізації рішень. Графічні моделі і форми їх подання. Експертні методи розробки управлінських рішень. Логічні формалізовані методи прийняття рішень. Метод сценарного планування. SWOT – аналіз. Методи детермінованого та стохастичного факторного аналізу та їх роль і використання у процесі прийняття	Самостійна робота	Методи комплексної оцінки альтернативних варіантів управлінських рішень. Методи факторного аналізу. Балансові моделі управління джерелами фінансування і прийняття управлінських рішень. Методи прийняття рішень з використання виробничих ресурсів та їх економічне обґрунтування.
-----------	--	------	--	-------------------	---

			рішень. Балансові моделі управління джерелами фінансування і прийняття рішень.		
Лекція 6.	Моделі і методи прийняття рішень в аналізі і прогнозуванні діяльності підприємства	ПЗ 5	Методи аналізу вигід і витрат. Методи аналізу беззбитковості. Методи оцінювання ефективності інвестицій. Моделі і методи прогнозування. Порядок розробки моделі прогнозування. Оцінка ефективності моделей прогнозування	Самостійна робота	Методи прийняття рішень у прогнозуванні діяльності бізнес-організації. Визначення найкращої альтернативи в умовах ризику.
Лекція 7.	Методичний інструментарій обґрунтування рішень у внутрішньому контролі діяльності підприємства	ПЗ 6	Види моделей прийняття рішень: Аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища бізнес-організації методом PEST-аналізу. Моделі «смітєвого ящика» прийняття рішень в бізнесі. Методи прийняття управлінських бізнес-рішень, що базуються на основі аналізу схем стратегічного розвитку економічних систем. Метод матриці BCG. Методи прийняття управлінських бізнес-рішень, пов'язаних управлінням персоналом. Модель Карнегі.		Застосування методик прийняття рішення у внутрішньому контролі діяльності підприємства.
Лекція 8.	Моделі і методи прийняття рішень з податкової оптимізації	ПЗ 7	Моделювання і прогнозування тенденцій податкових надходжень. Моделі адаптивного прогнозування та інтегрована модель авторегресії. Множинна регресія. Структура оптимізаційної моделі непрямого оподаткування. Методи та моделі відбору платників податків для проведення податкових перевірок.		Методи оптимізації рішень. Моделювання як основа для алгоритмізації пошуку оптимальних рішень

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	<p>1. Прийняття управлінських рішень : навчальний посібник / [Ю.Є. Петруня, 10 Б.В. Літовченко, Т.О. Пасічник та ін.] ; за ред. Ю.Є. Петруні. – [4-те вид.,переробл. і доп.]. – Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2020. – 276 с. URL: http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/bitstream/123456789/4070/1/%D0%9F%D1%80%D0%B%D1%8F%D1%82%D1%82%D1%8F%20%D1%83%D0%BF%D1%80%20%D1%80%D1%96%D1%88%D0%B5%D0%BD%D1%8C%202020.pdf</p> <p>2. Оптимізаційні методи та моделі в підприємницькій діяльності: Навчальний посібник. / Волонтир Л.О, Потапова Н.А., Ушкаленко І.М., І.А.Чіков., Вінницький національний аграрний університет. Вінниця: ВНАУ, 2020 404 с. URL: http://repository.vsau.org/getfile.php/25186.pdf</p>	Методичне забезпечення	<p>1. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з курсу "Моделі і методи прийняття оптимізаційних рішень в обліку, контролі та оподаткуванні" [Електронний ресурс] : для здобувачів ступеню вищої освіти "Магістр" спец. 071 "Облік і оподаткування" ден. та заоч. форм навчання / Г. Б. Пчелянська, Т. Д. Маркова ; відп. за вип. В. В. Немченко ; Каф. обліку та аудиту. Одеса : ОНАХТ, 9 2021. 28 с.</p> <p>2. Методичні вказівки до виконання самостійної роботи з курсу "Моделі і методи прийняття оптимізаційних рішень в обліку, контролі та оподаткуванні" [Електронний ресурс] : для здобувачів ступеню вищої освіти "Магістр" спец. 071 "Облік і оподаткування" ден. та заоч. форм навчання / Г. Б. Пчелянська, Т. Д. Маркова ; відп. за вип. В. В. Немченко ; Каф. обліку та аудиту. Одеса : ОНАХТ, 2021. 14 с.</p>
------------	--	------------------------	---

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ (<https://biotechuniv.edu.ua/pro-universitet/publicna-informatsiya/normatyvna-baza/>)

	СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 60	60% від усередненої оцінки за виконання практичних завдань та засвоєння блоку самостійної роботи
		до 40	40 % - результати підсумкового тестування

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.